

ԵՐԵՍՈՒՆ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

ԱՄԵՆ. Ս. ՅՈՐԲԵԼԵԱՐԻՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆ ՈՒ ՊԱՏԳԱՄԸ(*)

«Ի հարկէ պիտի չզարմանաք եթէ ըսեմ թէ յուզուած եմ խորապէս . . . և աւելի պիտի ընտրէի լռել ու խոկալ քան թէ խօսիլ: Բայց որովհետեւ կը վախնամ կուռք մը ըլլալէ, պէտք է որ շրթունքներս շարժին:

Իմ յիսնամեայ Բահանայութեան Յոբելեանն է միայն որ կը կատարուի այսօր. և եթէ ուրիշներ տարբեր արժանիքներ ալ տեսան անձիս վրայ, ա՛յդ իմ ուզածս չէր: Ես հաւանեցայ այս հանդիսաւորութեան ո՛չ թէ ինքզինքս փառաւորելու՝ այլ, միջնորդաբար, առիթ մը ընծայած ըլլալու համար ամէն անոնց որոնք կը սիրեն իրենց Եկեղեցին և նախանձախնդիր են պատուելու անոր մէկ պաշտօնեան՝ որ իր պա՛րտքը կատարած է լոկ: Դիտեմ թէ Հայ Եկեղեցիին համար կարևոր ծառայութիւններով ապրող մարդեր չեն պակսիր մեր մէջ, թէև չեն ունեցած Յոբելեանի մը արժանանալու բախտը: Տարիներու որոշ թիւի մը հետ կապ չունի այդ փառաւորումը. ծառայութեան արժէքին մէջ կը կայանայ վարձքը: Ես այդ բախտաւորութիւնը ունենալով այս պահուս՝ չեմ նկատեր սակայն թէ ինծի ուղղուած ըլլան ժողովրդային համակրանքի այս բոլոր ցոյցերը՝ ծափ ու գովեստ, այլ այդ ամէնը կ'ուղերձուին Հայ Եկեղեցիին՝ որ ամենուս մայրն է եղած, որ իր կաթը խմցուցած է մեզի ու պահած է մեր գոյութիւնը: Անո՛ր կը պարտիմ իմ արժանիքս, եթէ ունիմ, և վարդապետական կամ վարժապետական պաշտօնիս մեծ մասը անով է արգիւնաւորուած:

Հոս իմ կեանքս չէ որ պիտի վերլուծեմ ձեզի. արդէն այդ մասին խօսեցան իմ սրբազան եղբայրակիցներս և ուրիշ սիրելիներ՝ որոնք աշակերտած են ինծի, վերագրելով ինծի կարգ մը առաւելութիւն:

Ներ, ձեզի համար թերեւս պակաս, իսկ ինծի համար՝ միշտ աւելի: Այնուամենայնիւ շնորհակալ եմ, վստահ ըլլալով իրենց զգացումներուն անկեղծութեանը:

Ուրախ եմ նաև որ զրական արտագրութեան տեսակէտով ինձմէ գոգոհ մնացողներն անգամ չեն զլանար իրենց մեծարանքը Բահանայական Յոբելեանիս առթիւ, խորհելով որ զպատուօրած եմ այն Եկեղեցիին՝ որոնց հարազատ զաւակներն ըլլալու պարծանքէն չեն հրաժարիր երբեք, և անո՛ր կ'ընծայեն ինծի տրուած այս պատիւը: Ուրիշ հայ կեդրոններու մէջ ալ մերիկին նման հանդէսներ տեղի կ'ունենան այսօր. ու կը զգամ որ անոնց ամէնուն մէջ իմ կեանքէս չունչ մը կ'ապրի, ու կը փառաւորուի Հայոց Եկեղեցին: Երախտապարտ զգացումներով կ'օրհնեմ այդ խանդավառ հոգիներուն սրտազին արտայայտութիւնները: Կ'օրհնեմ նաև զձեզ՝ որ հոս կը գտնուիք իրեն հանդիսականներ: Եւ երբ շնորհակալ կ'ըլլամ Աստուծոյ՝ որ իր քաղցրութեամբ օրհնեց պսակը յիսուն տարիներու ծառայութեանս այն Եկեղեցիին մէջ՝ որուն պաշտօնեան ըլլալէ շատ առաջ զաւակն էի և եմ, չեմ ուզեր ետ նայիլ, չափելու համար այդ երկայն ասպարէզը, այլ ձեռքս աշխատանքի մածին վրայ է տակաւին, և պիտի ջանամ հերկել նոյն նուիրական հողը՝ որչափ նախախնամութիւնը կեանք տայ ինծի: Իմ տկար ուժերս պիտի պահեմ Հայ Եկեղեցիին համար, երբեմնի ծիրանագգեստ այն Դշխոյին՝ որ հիմա ցընցոտիներ է հագած: Ան կը սպասէ իր բոլոր զաւակներէն հաւատքի և անձնուրացութեան փոխարինութիւն մը: Սիրեցէք զայն, սրբուեցէք անով, ու անոր մեծութեան գանձերուն մէջ պիտի գտնէք ձեր հոգեկան հարստութիւնը, պատրաստ ըլլալով, եթէ հարկ ըլլայ, պատուելու ձեր պատմութեանները ու անոնց լաւագոյն կտորներովը վերստին հաղուեցնելու և զարգարելու բովանդակ հայութեան այդ սգաւոր ու դժբախտ Մայրը:

Ու Աստուծոյ պիտի օրհնէ ամէնքս ալ:

(Սիոն, 1929 Հոկտ. - Դեկտ., էջ 329-330):

(*) Դուբեան եղիլէ Պատիւարի խօսքի իր Քահանայութեան Յիսուսեայ Յոբելեանին առթիւ: